

P R O T O K Ó Ł NR 6/2011
z wspólnego posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa,
Leśnictwa Geodezji i Gospodarki Terenami oraz
Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej
odbytego w dniu 28 listopada 2011 roku

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji, zgodnie z listą obecności stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. Ponadto w pracach Komisji jako zaproszeni goście brali udział: Pani Anna Ostolska – Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa i Pan Piotr Zaleszczyk – członek Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO”.

Posiedzeniu przewodniczył Henryk Majewski – Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Terenami

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołów z poprzednich posiedzeń Komisji z dnia: 16 maja 2011 r., 8 czerwca 2011 r. i 2 sierpnia 2011 r.
4. Informacja dotycząca produkcji żywności genetycznie zmodyfikowanej i jej znaczenia dla mieszkańców powiatu rawskiego.
5. Wyrażenie opinii w zakresie:
 - sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010,
 - sprawozdania z realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010.
6. Sprawy różne.
7. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 1 Otwarcia wspólnego posiedzenia Komisji o godzinie 13:00 dokonał Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Terenami – Henryk Majewski, witając członków Komisji i zaproszonych gości. Stwierdził istnienie quorum i uprawnienie Komisji do podejmowania wiążących decyzji.

Ad. 2 Do propozycji przedstawionego porządku obrad uwag nie zgłoszono. Został on przyjęty jednogłośnie.

Ad. 3 Kolejny punkt porządku obrad obejmował przyjęcie protokołów z poprzednich posiedzeń Komisji z dnia: 16 maja 2011 r., 8 czerwca 2011 r. i 2 sierpnia 2011 r.

Do treści w/w protokołów uwag nie zgłoszono. Zostały one przyjęte bez uwag.

Ad. 4 Następny punkt porządku obrad obejmował informację dotyczącą produkcji żywności genetycznie zmodyfikowanej i jej znaczenia dla mieszkańców powiatu rawskiego.

O przybliżenie tematyki produkcji żywności genetycznie zmodyfikowanej Przewodniczący Komisji poprosił zaproszonego gościa Pana Piotra Zaleszczyka – członka Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO”.

Swoje wystąpienie mówca rozpoczął od przedstawienia niepokojącej sytuacji w pszczelarstwie. Poinformował, iż w ubiegłym roku z niektórych pasiek w Polsce zniknęła nawet połowa pszczół. Od kilku lat tajemnicza przyczyna dziesiątkuje rodziny pszczele w całej Europie i Stanach Zjednoczonych. Naukowcy są zdania, iż powodem strat może być m.in. genetycznie modyfikowana roślinność i opryski stosowane w rolnictwie, zawierające toksyczne dla nich typy pestycydów. Obecnie pszczele rodziny są nie tylko mniej liczne niż 15 - 20 lat temu, ale i mniej aktywne, przez co zapylają mniej roślin a w konsekwencji dostarczają mniej miodu.

Największy niedobór pszczół odczuwalny jest w Niemczech, Francji czy Włoszech. W Polsce żyje obecnie ok. 890 tys. rodzin pszczelich, a powinno ich być 2 mln. Np. w Niemczech żyje ich tylko ok. 720 tys., a powinno być 5 mln. Dramatyczny spadek pszczelej populacji przeżywa Japonia, która jest zainteresowana importem polskich pszczół.

Szacuje się, że 84 proc. gatunków roślin i 76 proc. produkcji żywności w Europie zależy od zapylania przez pszczoły.

Następnie mówca przeszedł do omówienia kwestii związanych z dopuszczeniem do obrotu i stosowaniem GMO.

W roku 2007 rozpoczęto nielegalne uprawy transgenicznej odmiany kukurydzy MON 810, która podczas całego cyklu wegetacji zdolna jest do wytwarzania białka trującego dla owadów oraz niebezpiecznego dla ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego. Od szeregu lat na teren Polski napływają szerokim strumieniem produkty żywnościowe oraz pasze wyprodukowane z roślin genetycznie modyfikowanych, których spożywanie niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia ludzi i zwierząt.

Wbrew obowiązującym przepisom żywność GMO nie jest w Polsce znakowana.

Wprowadzenie żywności i upraw roślin GMO, po cichu, bez informowania społeczeństwa polskiego, dokonywane jest na drodze intensywnego lobbingu koncernów biotechnologicznych oraz powiązanych z nimi naukowców. Działania te pozostają w skrajnej sprzeczności z obowiązującym prawem. Koalicja „POLSKA WOLNA OD GMO” wielokrotnie interweniowała o podjęcie kroków w kierunku wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania organizmów genetycznie modyfikowanych na terytorium Polski, dopóki nie zostanie osiągnięty stan pełnej pewności naukowej, co do bezwarunkowego bezpieczeństwa GMO stosowanych w żywności i paszach oraz uwalnianych do środowiska naturalnego.

W dniu 3 kwietnia 2006 roku zostało podjęte przez Rząd RP „Ramowe Stanowisko Polski dotyczące organizmów genetycznie zmodyfikowanych”, w którym opowiedziano się przeciwko prowadzeniu prac eksperymentalnych z GMO w środowisku oraz wyrażono sprzeciw odnośnie wprowadzania do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych, wprowadzania do obrotu pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz wprowadzania do obrotu z możliwością uprawy genetycznie zmodyfikowanych odmian roślin uprawnych. W konkluzji rozdziału drugiego zatytułowanego – „Zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie modyfikowanych do środowiska w celach doświadczalnych” stwierdzono jednoznacznie: „Ponieważ Polska dąży do tego, aby być krajem wolnym od GMO, dlatego Rząd Polski opowiada się przeciwko prowadzeniu zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska w celach doświadczalnych na terytorium RP”. Rząd Polski opowiada się przeciwko wprowadzeniu do uprawy genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, ziemniaka, buraka cukrowego, rzepaku oraz soi.

Jednakże w projekcie ustawy „Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych”, zamieszczono cały szereg przepisów oraz procedur dopuszczających zarówno obrót produktami GMO jak również eksperymenty i uprawy roślin w użyciu otwartym. I choć przewidziano formalne środki do kontroli i ograniczania ryzyka związanego z GMO, to jednak nie ma żadnej gwarancji, że będą to metody skuteczne. Koszty budżetowe niezbędne do poniesienia na finansowanie programów związanych z prewencją, monitoringiem, kontrolą i ściganiem nielegalnych operatorów daleko przewyższają limity przeznaczone na rutynową ochronę środowiska przed skażeniem materiałami konwencjonalnymi. Głęboką troską napawa fakt, że w Polsce w praktyce nie istnieje żaden system ochrony naszych, unikalnych w skali światowej, zasobów naturalnych przed skażeniem biologicznym jakie niesie za sobą stosowanie GMO. Naukowcy ostrzegają, że wprowadzenie sztywnych reguł środowiskowych w przypadku szerokiego zastosowania otwartych upraw polowych roślin GMO jest w praktyce niemożliwe i nieodwracalne zniszczenia są nieuniknione, a straty ekonomiczne nieobliczalne. Z tego powodu oraz z uwagi na fakt, że zaproponowane w projekcie ustawy środki zapobiegawcze, polegające głównie na zastosowaniu metod oddziaływania administracyjnego na podmioty uprzednio legalnie uprawnione do skażenia środowiska naturalnego są nieadekwatne do skali zagrożenia, a nowa ustawa o GMO, w proponowanym brzmieniu, nie będzie w stanie zapewnić pełnego wprowadzenia w życie kierunków polityki zadeklarowanych przez Rząd w Ramowym Stanowisku z dnia 3 kwietnia 2006 roku – Rada ministrów RP na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2008 r. zmieniła brzmienie Stanowiska. W nowym stanowisku uległy wykreśleniu nie tylko przytoczone powyżej deklaracje sprzeciwu, lecz również szczegółowe, naukowe uzasadnienia dla zakazu upraw roślin GMO w Polsce, które były trzonem pierwotnej wersji dokumentu.

Należy podkreślić, że przyjęcie stanowiska w roku 2006, wynikało bezpośrednio z negatywnego stosunku polskiego społeczeństwa do GMO. Ponadto treść oryginalnego stanowiska z 3 kwietnia 2006 roku pozostawała w całkowitej zgodności z Konstytucją RP oraz zasadami prawa międzynarodowego, które zostały

wniesione do polskiego porządku prawnego. Zmiana Ramowego Stanowiska w połączeniu z wejściem w życie proponowanego projektu ustawy „Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych”, w praktyce otworzy Polskę na nieograniczoną inwazję technologii transgenicznch w rolnictwie, ze wszelkimi zgubnymi tego konsekwencjami. Należy podkreślić, że w szczególnych warunkach ustroju rolnego w Polsce, charakteryzującego się dużym rozdrobnieniem, lecz równocześnie niespotykaną na skalę światową bioróżnorodnością - zanieczyszczenie upraw konwencjonalnych i ekologicznych przez stosowanie GMO, jest w praktyce nieuniknione. Nie ulega zatem żadnej wątpliwości, że rolnicy prowadzący uprawy ekologiczne oraz konwencjonalne, a także producenci żywności i pasz ekologicznych będą ponosili realne straty z powodu obniżenia wartości płodów rolnych pozyskiwanych z ich własnych pól. Ponadto, osoby czerpiące zyski z działalności w otoczeniu rolnictwa (np. agroturystyka) będą musiały liczyć się z ograniczeniem swoich dochodów z tytułu degradacji wartości i atrakcyjności środowiskowej posiadanych gruntów i budowli. W razie pojawienia się groźby poważnych lub nieodwracalnych szkód, brak naukowej pewności nie powinien opóźniać wprowadzania środków zaradczych. Jeśli jakieś działanie może zagrażać środowisku lub ludzkiemu zdrowiu, to środki zaradcze należy podejmować nie czekając na naukowe ustalenie wszystkich zależności między przyczynami i skutkami. Ciężar dowodu powinien spoczywać na tych, którzy podejmują potencjalnie szkodliwe działanie.

Wdrażanie nowych technologii powinno następować po wykluczeniu możliwości wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych, ekologicznych i ekonomicznych. Nakazuje to jedna z głównych zasad prawnych Unii Europejskiej - zasada przeczności. Dyrektywa 2001/18 WE wymaga od użytkownika ubiegającego się o zezwolenie na uwolnienie do środowiska organizmu genetycznie modyfikowanego, aby przedstawił on dokładną charakterystykę organizmu genetycznie modyfikowanego oraz dowody na stabilność zrekombinowanej sekwencji DNA zawartej w danej odmianie. Istotnym jest też wykazanie metody umożliwiającej łatwą identyfikację danego organizmu transgenicznego w środowisku. Pod pozorem potrzeby ukrycia poufnych danych firmy biotechnologiczne będące producentami roślin modyfikowanych genetycznie ukrywają istotne wady transgeny, a gwarancje jego trwałości i niezmienności (bezpieczeństwa)są zwykle jedynie deklaratywne.

Dlatego też konieczne jest wstrzymanie prac nad projektem ustawy o nasiennictwie do czasu wprowadzenia zakazu uprawy kukurydzy MON810 i ziemniaka AMFLORA na terenie Polski, wzorem innych krajów europejskich (Francja, Austria, Węgry, Włochy, Luksemburg, Grecja, Niemcy, Bułgaria oraz Szwajcaria).

Natychmiastowe wprowadzenie wyżej wymienionego zakazu na bazie obowiązujących przepisów prawnych Unii Europejskiej w tym zakresie. Doprowadzenie do szerokich, jawnych, otwartych i dłużej trwających konsultacji społecznych. Utrzymanie prawa do nieograniczonego obrotu tradycyjnym, regionalnym materiałem siewnym roślin rolniczych, który jest dorobkiem pokoleń

rolników i ich wspólnym dobrem. Rolnicy przez setki lat selekcjonowali swoje ziarno i nasiona, wymieniali je z innymi rolnikami dla pozyskiwania różnorodności odmian i nowych cech. Wprowadzenie przepisów prawnych chroniących nasz rodzimy materiał siewny i weryfikacji pod tym względem planów prywatyzacji polskich przedsiębiorstw nasiennych oraz umów sprzedaży, które winny gwarantować rolnikom dostęp do rynku rodzimego/regionalnego materiału siewnego.

Kończąc swoje wystąpienie Pan Piotr Zaleszczyk zaapelował o podjęcie przez Radę Powiatu stosownej uchwały wspierającej stanowisko Sejmiku Województwa Łódzkiego. Akt taki będzie potwierdzeniem akceptacji coraz szerszych działań związanych z brakiem akceptacji GMO.

Następnie Przewodniczący Komisji przedstawił treść stanowisku Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 lutego 2008 roku w sprawie: zachowania Polski jako kraju wolnego od organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

Sejmik Województwa Łódzkiego:

1. Wyraża stanowisko, że Polska powinna zachować status kraju wolnego od GMO ze względu na ochronę zdrowia, ochronę środowiska, a także ochronę interesów gospodarczych Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Podtrzymuje w tym zakresie swoje stanowisko z dnia 27 marca 2007 roku (w załączniku), wyrażające wolę ustanowienia Województwa Łódzkiego strefą wolną od upraw GMO.
3. Wskazuje, że w warunkach polskich, a Województwa Łódzkiego w szczególności, przy znacznym rozdrobnieniu gospodarstw rolnych nie jest praktycznie możliwe współistnienie plantacji roślin genetycznie modyfikowanych i tradycyjnych, ze względu na niebezpieczeństwo skażenia upraw tradycyjnych.
4. Zwraca się w związku z tym do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o nie uchylanie obecnie obowiązujących zakazów stosowania pasz i nasion GMO, a także o podjęcie przez rząd odpowiednich inicjatyw na forum Unii Europejskiej, zmierzających do zapewnienia Polsce możliwości pozostania krajem wolnym od GMO.

Pan Henryk Majewski zaproponował aby połączone Komisje zarekomendowały Radzie Powiatu przyjęcie stosownej uchwały popierającej stanowisko Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 lutego 2008 roku w sprawie: zachowania Polski jako kraju wolnego od organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

Komisja Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa Geodezji i Gospodarki Terenami oraz Komisja Zdrowia i Polityki Społecznej jednogłośnie rekomendują Radzie Powiatu przyjęcie takiej uchwały.

Ad. 5 Ten punkt porządku obrad obejmował wyrażenie opinii w zakresie:

- sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010,

- sprawozdania z realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010.

Członkowie Komisji otrzymali pisemny materiał obejmujący omawiane zagadnienia.

O przybliżenie najważniejszych kwestii Przewodniczący Komisji poprosił Panią Annę Ostolską – Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

Ilość zebranych w roku 2010, na terenie gmin powiatu rawskiego odpadów komunalnych wyniosła 7274,555 Mg. W porównaniu z rokiem 2009 zanotowano znaczny, bo prawie 3,5 krotny, spadek (na koniec roku 2009 zebrano 22123,617Mg odpadów). Na tak dużą różnicę wpływają dane przekazane przez miasto Rawa Mazowiecka -w 2009 r – 16304Mg, a w 2010 r. – 2710 Mg.

Analizując wielkości odpadów zebranych w mieście w ostatnich latach, dane z 2009 r. były nie współmiernie wysokie i jak można wnioskować były nieprecyzyjnie obliczone.

Z roku na rok wzrasta ilość odpadów zebranych w wyniku ich selektywnej zbiorki. Na koniec 2010 r. było to 495,275 Mg (w roku 2009- 391,939 Mg, w 2008 r.- 235,1 Mg, a w 2007r. – 152,32Mg). Niestety ciągle stanowi to niewielki procent ogólnej ilości odpadów komunalnych.

Ilości odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania i odzysku w 2010 r. przedstawia się następująco:

5930,2400 Mg odpadów poddano odzyskowi w instalacji, w stosunku do roku 2008 zanotowano znaczny spadek. W 2009 r. w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Żurawii poddano odzyskowi poza instalacją 2,5 Mg odpadów.

Ilość odpadów poddana unieszkodliwieniu wyniosła w 2010 roku – 20550,5600 Mg i spadła nieznacznie w stosunku do roku 2009, kiedy to wyniosła – 21833,7800 Mg;

W rzetelnej analizie zachodzących procesów przeszkadza fakt, iż pozyskiwane dane są niepełne, np. nie wszystkie podmioty przekazują corocznie swoje sprawozdania, w związku z czym są one niemożliwe do porównania.

Na koniec 2010 r. zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych objętych było ok. 60% mieszkańców z terenu powiatu.

Na terenie powiatu funkcjonują 2 składowiska odpadów komunalnych i 5 oczyszczalni ścieków komunalnych. W 2010 roku przez komunalne oczyszczalnie ścieków wytworzonych zostało 100,00 Mg osadów ściekowych +429,8 Mg suchej masy osadów ściekowych. W porównaniu z rokiem 2009 ilość ta niewiele wzrosła (92,42 Mg osadów ściekowych i 328,0 Mg suchej masy osadów ściekowych).

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawskiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie. Głównym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska, na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Analizując realizację programu na szczeblu Powiatu należy pamiętać, że zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają w rzeczywistości samorząd gminny i podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd powiatowy determinuje możliwości ich realizacji. W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawskiego” w latach 2009 i 2010.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w tym okresie przez samorząd powiatowy można zaliczyć:

- termomodernizację obiektów powiatu połączoną z wymianą instalacji wewnętrznych,
- edukację ekologiczną,
- dofinansowanie zadrzewień i pielęgnacji terenów zielonych.

Niektóre z zadań obciążających samorząd powiatowy (jak i samorzady gminne) wymagają znacznych środków finansowych, co niejednokrotnie jest podstawowym powodem ich niezrealizowania. W tym przypadku ważną sprawą jest określenie priorytetów dla poszczególnych tematów zadań i określenie konieczności ich wykonania w określonym czasie. Prawo ochrony środowiska przewiduje wykonanie aktualizacji programów ochrony środowiska co 4 lata.

Do tak przedstawionej informacji uwag nie było.

Komisja Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa Geodezji i Gospodarki Terenami wyraziła pozytywną opinię w zakresie:

- sprawozdania z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010,
- sprawozdania z realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego za lata 2009-2010.

Ad. 6 W sprawach różnych głosów nie było.

Ad. 7 Wobec wyczerpania przyjętego porządku obrad, Przewodniczący Komisji o godz. 15:00 dokonał zamknięcia posiedzenia Komisji.

W załączeniu :

- wszystkie załączniki wymienione w treści protokołu.

Sporządził: Sylwester Krawczyk.